

Perfins in dienstzegels (III)

(J. A. Birnie-de Gelder; uit: *Perfinpost nr. 74, aug.2005*)

Naar aanleiding van twee eerdere artikeltjes over dit onderwerp in de *Perfinpost* nu nog een enkele opmerking en een aantal nieuwe vondsten.

In *Perfinpost* 67 beschreef ik 5 Luxemburgse dienstzegels met perfin. De voorlopige conclusie was dat eigenlijk alleen de dienstzegels met de perfin "ster" van Caisse d'Épargne echt waren. Een antwoord op de vraag waarom juist deze perfin op dienstzegels voorkwam kon ik toen nog niet geven. Een voor de hand liggende verklaring kan zijn dat de Banque et Caisse d'Épargne de l'État (BCEE) zoals ze tegenwoordig voluit heet, sinds haar oprichting in 1858 een staats spaarbank was met de Staat als enige aandeelhouder. Pas in 1989 mocht ze zich ook staatsbank noemen, maar ook nu nog is de Staat de enige aandeelhouder. Het is dus al die jaren een staatsbedrijf gebleven en waarschijnlijk heeft zij om deze reden de beschikking gehad over een beperkt aantal dienstzegels.

Ook in Duitsland zijn dienstzegels met perfins bekend en ook deze perfins werden gebruikt door staatsbedrijven of (semi)overheidsinstellingen. Onderstaande zeven voorbeelden zijn mij inmiddels bekend:

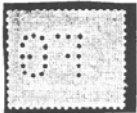
1. EW: Elektrowerke AG, Berlin. Dit bedrijf is in 1892 opgericht onder de naam Braunkohlenwerke Golpa-Jeßnitz AG in Halle. In 1917 nam het Rijk alle aandelen over en werd de naam gewijzigd in Reichselektrowerke Berlin. De perfin van dit bedrijf is slechts bekend in de jaren 1922 en 1923.
2. FM: Finanzministerium, Darmstadt. Het eerste gebruik van deze perfin vond plaats op 5 februari 1921 en loopt door tot 1933.
3. H./A.A: gebruiker is mij onbekend. Het stempel geeft helaas geen uitsluitsel over de vestigingsplaats.
4. J.K.: Joseph Kreuter, Firma Stempel-Kreuter of ook wel bekend als Giessener Stempel- und Farben Fabriken, Giessen. Het bedrijf is opgericht in 1903 en was gerechtigd tot de fabricage van officiële ambtelijke zegels en stempels. Opmerkelijk is echter dat de stempels van de twee dienstzegels die ik met deze perfin gevonden heb verschillend zijn en niet uit Giessen afkomstig zijn zoals de andere zegels.
5. R.K.K.: Reichskommissar für die Kohlenverteilung, Berlijn. Het Reichskommissariat werd opgericht bij verordening van 28 februari 1917 en opgeheven in 1924. Het doel was om de beperkte hoeveelheid steenkool voor binnenlands gebruik, een tekort dat was ontstaan door de verplichte levering aan Frankrijk op grond van het Verdrag van Versailles, zo eerlijk mogelijk te verdelen. De perfin is bekend in de periode 1921 tot 1923.
6. Gekruiste sleg en hamer: Handelsbureau der Bayerischen Bergwerksverwaltung, München. Dit is een staatsbedrijf van de Staat Beieren. De perfin was in gebruik vanaf mei 1917 en komt voor in dienstzegels van zowel Beieren als het Duitse Rijk.
7. POL: Polizei. Deze perforatie was in gebruik van 1926 tot 1945 met het doel gewone frankeerzegels als "Portodienstmarken" herkenbaar te maken. Het was dus eigenlijk niet de bedoeling dat dienstzegels van deze perforatie werden voorzien, alleen door foutief gebruik zijn dus enkele zegels in omloop gekomen. In het totaal zijn 52 verschillende typen bekend die in de Michel-catalogus in 3 groepen zijn verdeeld:
  - A. alle letters zijn even groot
  - B. O en L zijn verschillend van grootte
  - C. O en L zijn even groot

Ook van België zijn geperforeerde dienstzegels bekend. Van de heer Vanderaerden kreeg ik onderstaand kaartje met perfins waarbij 2 zegels met valse dienststopdrukken en tenslotte een dienstzegel met een niet gecatalogiseerde perfin.

De regel toont van links naar rechts een echte dienstzegel zonder perfin, een zegel met perfin en valse dienststopdruk, een echte dienstzegel met een onbekende perfin (FG), een zegel met perfin en valse dienststopdruk, en een echte dienstzegel zonder perfin.
De echte dienststopdruk onderscheidt zich van de valse door meer strepen in de "vleugels".

Zoals u aan bovenstaande voorbeelden kunt zien komt het gebruik van dienstzegels waarin een perfin is aangebracht, in meer landen voor en gaat het meestal om een (semi-)overheidsinstelling of een staatsbedrijf dat uit dien hoofde de beschikking moet hebben gehad over deze zegels. Het echte bewijs kan natuurlijk pas geleverd worden als er brieven gevonden worden met dienstzegels. Ik hoop dat u mij wilt blijven helpen en nieuwe vondsten van perfins in dienstzegels, los of op stuk, wilt melden.

J.A. Birnie